

Langedrag Naturpark AS
Tunhovd
3540 NESBYEN

Att.:

Saksbehandler: Ronny Angel Løvstad,
Vår ref.: 24/1110-9
Deres ref.:
Dato: 12.11.2024

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn med Langedrag Naturpark AS. Tilsynet ble gjennomført som et stedlig tilsyn hos Langedrag Naturpark AS. Åpningsmøte, intervjuer og sluttmøtet ble avholdt 16. oktober 2024.

Vårt revisjonslag bestod av Ronny A. Løvstad (tilsynsleder), Bård A. Rounge (medrevisor) og Nauman M. Aslam (observatør).

Fra virksomheten deltok Bjørn Ola Sveen Volden (driftsleder) og Nils Natten (driftsleder).

Tema for tilsynet var:

1. Kompetansekrav og opplæring av personell
2. Instruks for driftspersonell
3. Kontroll og vedlikehold av høydeparken
4. Beredskap
5. Hendelsesrapportering
6. Årlige tekniske kontroller av høydeparken

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Langedrag Naturpark AS er en høydepark som hovedsakelig drives for elever som er på leirskole på Langedrag. Høydeparken er også åpen i sommermånedene og brukes av gjester som besøker Langedrag naturpark sitt område i forbindelse med sommerferier. Parken er ikke underlagt Høyt og Lavt, men begge driftsledere ved parken har gjennomgått Høyt og Lavt sitt opplæringsprogram. Dette vurderer vi som positivt for å øke kompetansen og forståelsen for sikker drift av høydeparker. Imidlertid fant vi eksempler på at kontroller, vedlikehold og kommunikasjon foregikk uten at dette ble tilstrekkelig dokumentert.

Vi har ikke mottatt noen uttalelse til utkast til rapport.

Vedtak

1. Vedtak om å oppdatere rutine om intern avviksregistrering

Vi har fattet følgende vedtak:

Langedrag naturpark AS må lage rutiner for å registrere hendelser internt i virksomheten.

Rutinen må sendes til oss innen **10. januar 2025**

Hva regelverket sier

Sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive avviksrutinene til virksomheten. Dette står i tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav b.

Rutinene skal omfatte hvordan det jobbes med registrering og oppfølging av avvik internt i virksomheten.

Hva vi fant under tilsynet

- Virksomheten har ikke et eget internt avvikssystem

Vår vurdering

Avviksrutinen skal vise hvordan avvik registreres internt i virksomheten, og hvordan de følges opp og lukkes. Rutinen skal også hjelpe virksomheten med å følge opp rapporteringskravet til Statens jernbanetilsyn.

Under tilsynet så vi at virksomheten har et system for å registrere avvik, som teknisk sett fungerer som det skal og er et godt verktøy for de ansatte. Vi fikk likevel inntrykk av at forståelsen av hvilke typer avvik som skal registreres ikke er kalibrert mot de type hendelser virksomheten er pliktig å rapportere videre til SJT. For at informasjonen om hendelser skal komme inn til virksomheten må de ansatte få informasjon og opplæring i hva slags hendelser det er ønskelig at de registrerer. Dette må være beskrevet i en rutine for å sikre at alle får lik opplæring og lik forståelse for hvordan man skal gjøre det.

Terskelen for å rapportere internt bør være lav, slik at virksomheten kan lære og se sammenhenger fra alle typer hendelser, også de som bare er tilløp til hendelser og hendelser hvor det gikk bra. Avvik gir virksomheten viktig informasjon om driften fra de som står nærmest publikum, og skal også brukes i de regelmessige risikovurderingene. Da er virksomheten avhengig av at slike hendelser og avvik registreres.

At virksomheten har mangler i rutinen for intern avviksregistrering er et avvik fra § 2-11 tredje ledd bokstav b.

2. Vedtak om å oppdatere rutine for rapportering til SJT

Vi har fattet følgende vedtak:

Langedrag naturpark AS må lage en rutine som sikrer at alle rapporteringspliktige hendelser rapporteres til Statens jernbanetilsyn

Rutinen må sendes til oss innen **10. januar 2025**.

Hva regelverket sier

Sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive avviksrutinene til virksomheten, dette står i tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav b).

Tivoliforskriften § 2-7 stiller krav til at virksomheten skriftlig rapporterer ulykker og alvorlige hendelser innen 72 timer samt hendelser innen 8 dager. Rapportering sendes inn via skjema på SJT sine nettsider, og SJT rapporterer ulykker og alvorlige hendelser videre til Statens Havarikommisjon.

Tivoliforskriften § 1-3 bokstavene c, d og e definerer ulykke, alvorlig hendelse og hendelser slik:

«I denne forskriften menes med:

[...]

c. ulykke: en uønsket eller plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som fører til død eller alvorlig personskade eller betydelige materielle skader på eiendom eller på miljø, og alle andre lignende ulykker

d. alvorlig hendelse: en uønsket hendelse som under andre omstendigheter kunne ha ført til en ulykke

e. hendelse: enhver annen uønsket hendelse enn en ulykke eller alvorlig hendelse, som har sammenheng med driften, og som virker inn på driftssikkerheten»

Hva vi fant under tilsynet

- Virksomheten har hatt rapporteringspliktige hendelser som ikke er innrapportert
- Terskelen for rapportering til SJT er for høy

Vår vurdering

Ulykker, alvorlige hendelser og hendelser skal rapporteres til SJT på et bestemt skjema. Dette er en skriftlig rapportering som gjøres i etterkant av hendelsene, og innenfor tidsfristene i regelverket. Virksomheten skal ha en rutine som omtaler denne rapporteringsplikten, og rutinen bør inneholde nok informasjon til å sikre at rapporteringen skjer. Rutinen bør omtale hva som skal rapporteres, hvilke frister som gjelder, hvordan rapporteringen skal skje og hvem som er ansvarlig for å rapportere.

Dere har en rutine som omtaler rapporteringsplikten, men det er ikke skriftlig utpekt hvem som skal sørge for at den oppfylles. Av de rapportene SJT har mottatt fra dere denne sesongen kan det virke som at terskelen for å rapportere inn hendelser er for høy. Dersom rutinen beskriver hvilke hendelser som er rapporteringspliktige vil det være enklere for den som skal rapportere å sikre at plikten oppfylles. Når det interne avviksregistreringssystemet, som omtalt i vedtak nummer en, sørger for at avvikene blir registrert og dokumentert ute i virksomheten, kan dere også være sikre på at den som skal rapportere til SJT er kjent med alle hendelser som er registrert.

Rutinen for rapportering til SJT er mangelfull, og vil ikke sikre at rapportering blir gjennomført.

At virksomheten har mangler i rutinen for rapportering av hendelser til SJT er et avvik fra tivoliforskriften § 2-7 jf. § 2-11 tredje ledd bokstav b.

3. Vedtak å oppdatere rutiner for kontroller og vedlikehold

Vi har fattet følgende vedtak:

Langedrag naturpark AS må lage en rutine som sikrer at regelmessige kontroller, og planlagt og uplanlagt vedlikehold blir dokumentert.

Rutinen må sendes til oss innen **10. januar 2025**

Hva regelverket sier

Virksomheten må ha rutiner på plass for regelmessig kontroll og vedlikehold av fornøyelsesinnretningen. Dette følger av tivoliforskriften § 3-5. Rutinene skal gjelde hele innretningen, og ikke bare deler av den. Hvis leverandøren har gitt spesifikke vedlikeholdsrutiner, skal disse følges. Virksomheten må også vurdere om det er nødvendig med hyppigere kontroller eller vedlikehold på grunn av spesifikke forhold på stedet.

For innretninger uten vedlikeholdsrutiner fra leverandør, må det gjennomføres daglige, ukentlige og årlige kontroller, samt en hovedrevisjon minst hvert femte år. Disse kontrollene er ment å forebygge ulykker og alvorlige hendelser, og gjennomførte kontroller må dokumenteres.

Hva vi fant under tilsynet

- Sjekklisten for daglig kontroller har ikke spesifiserte sjekkpunkter
- Innholdet i visuell sjekk fra bakken er ikke spesifisert (hva man skal se etter)

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må ha rutiner for løpende vedlikehold og kontroll av fornøyelsesinnretningen. Dette betyr at alle delene av en innretning skal ha en form for løpende vedlikehold og kontroll i løpet av levetiden.

Langedrag Naturpark AS mangler en fullstendig oversikt over hva som inngår i daglige kontroller. Det fantes ikke et system for vedlikehold og kontroll som dokumenterte utførte kontroller på en god måte.

Ved å ikke spesifisere hva som skal kontrolleres, og ikke dokumentere de kontrollene som er utført er det vanskeligere å kjenne vedlikeholdsbehovet, og større sjanse for at man ikke oppdager slitasje og utmatting tidlig nok til å kunne sette inn tiltak.

At Langedrag naturpark AS ikke har komplette rutiner for kontroll og vedlikehold er derfor et avvik fra § 3-5 om rutiner for kontroll og vedlikehold av fornøyelsesinnretninger.

4. Vedtak å oppdatere beredskapsplanen

Vi har fattet følgende vedtak:

Langedrag naturpark AS må etablere rutiner for å sikre at beredskapsplanen inneholder en oversikt over planlagte redningsøvelser, som også inneholder påfølgende evaluering.

Rutinen må sendes til oss **innen 10. januar 2025**

Hva regelverket sier

Etter tivoliforskriften 2-11 tredje ledd bokstav f) skal virksomhetens sikkerhetsstyringssystem omtale beredskapsplanene virksomheten har laget for nødsituasjoner som kan oppstå som følge av driften.

Tivoliforskriften § 2-13 krever at alle virksomheter som driver fornøyelsesinnretninger skal ha en beredskapsplan for nødsituasjoner. Planen må være tilpasset virksomhetens art og være tilstrekkelig omfattende for å dekke de spesifikke behovene på stedet.

Der selvberging ikke er mulig på grunn av høyde eller der det på andre måter er vanskelig å evakuere personer, må det dokumenteres hvordan publikum kan reddes ned fra høyder innen rimelig tid og på en trygg måte. Redningsplanen skal inneholde en detaljert beskrivelse av hvordan redning skal skje. Alle som har en rolle i virksomhetens beredskap må delta i redningsøvelser.

Beredskapen må dimensjoneres ut fra de største risikoene forbundet med driften av fornøyelsesinnretningene. Planen skal også inneholde rutiner for å planlegge og gjennomføre redningsøvelser regelmessig, og rutiner for å evaluere og følge opp funn fra øvelsene.

Hva vi fant under tilsynet

- Virksomheten har ikke rutiner for å planlegge og gjennomføre regelmessige redningsøvelser
- Virksomheten har ikke rutine for å evaluere redningsøvelser

Vår vurdering

Tivoliforskriften § 2-13 sier at dere skal ha en detaljert og spesifikk beredskapsplan som dekker alle nødssituasjoner, inkludert redning og evakuering fra alle attraksjoner. Dere har beskrevet redningsmetodene dere benytter. Dere oppga at dere utførte redningsøvelser med nytt personell på vårpart og underveis i sesongen ved behov. Dere har ikke en systematisert og dokumentert plan for øving. Det mangler derfor en rutine for å planlegge og gjennomføre regelmessige redningsøvelser.

Etter øvelsene foretar dere en muntlig evaluering av øvelsen. Det manglet en rutine for å dokumentere at redningsøvelsene ble evaluert i etterkant.

At virksomheten ikke har en beredskapsplan som omfatter alle punktene forskriften krever er et brudd på tivoliforskriften § 2-13.

Andre forhold

Vi observerte at redningsstigeene ikke var skiltet med adgang forbudt, exit eller tilsvarene, eller var avsperrert mens aktiviteten foregikk eller når parken er stengt. Dere oppga at i deres rutine

for når høydeparken er åpen, så står det en vakt i løypen like ved redningsstigen som observerte om det var gjester som potensielt kunne klatre opp redningsstigen. Siden dere er klar over at redningsstigen ikke er skiltet og aktivt jobber med å følge opp dette under drift legger vi dette under andre forhold. Dette forholdet er ikke et avvik i dag, men vil kunne bli det om dere ikke gjør endringer. Potensiale for at noen kan klatre opp redningsstigen både sikret og usikret, er til stede da vakt i park kan være opptatt med å gjøre andre oppgaver enn å følge med på redningsstigene.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

12.11.2024

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Ronny Angel Løvstad
Overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til:

Bjørn Ola Sveen Volden
Nils Natten

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16